

การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบล

ในจังหวัดนราธิวาส ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

Administration of Natural Resources of Sub District Administrations in Nakornrajchasema Province According to the Sufficiency Economy Philosophy

คำพ่อง ตรีราย และ วิรัช วิรุชนิภาวรรณ

Kamphong Trirat and Wiruch Wiruchnipawan

หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาธุรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย

Doctor of Philosophy in Public Administration Program, Eastern Asia University

บทคัดย่อ

การวิจัยแบบผสมผสานนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา(1) แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (2) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้ แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตาม ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ และ (3) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การ บริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือซึ่งผ่าน การทดสอบเพื่อหาความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ได้ค่า IOC ที่ระดับ 0.79 และค่าความเชื่อถือ ได้ของแบบสอบถาม ที่ระดับ 0.72 ประชาชั�ทั้งหมดในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบล 12 แห่ง และบุคลากรทั้งหมดที่ปฏิบัติงานใน องค์กรบริหารส่วนตำบล 12 แห่ง ในอำเภอครุนวี จังหวัดนราธิวาส สำหรับกลุ่มตัวอย่างมีจำนวน 1,011 คน แบ่งเป็น ประชาชน 397 คน ซึ่งได้มาจากการคำนวณเพื่อหาน้ำดองกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของทาโวรี ยามานะ และบุคลากร 614 คน การเก็บรวบรวมข้อมูลสถานะ ดำเนินการระหว่างวันที่ 15 พฤษภาคม 2558 ถึงวันที่ 14 ธันวาคม 2558 ผู้ศึกษา และ ผู้ช่วยอีก 6 คน แจกและเก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาได้ 988 ชุด/คน คิดเป็นร้อยละ 97.72 ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้งหมด 1,011 ชุด/คน ส่วนการวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูลเป็นรูปแบบตารางวิเคราะห์ประกอบคำบรรยาย สำหรับสถิติ ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเป็นสถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการคาดถอยพหุคูณ และการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน ในส่วนของการวิจัยเชิงคุณภาพ ได้มีการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้ เชี่ยวชาญ หรือผู้ให้ข้อมูลหลัก จำนวน 9 คน ผลการวิจัยพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสควร กำหนดและนำยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ด้าน ไปปรับใช้ เป็นแนวทาง ขั้นตอน หรือตัวชี้วัดสำคัญสำหรับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติ

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ทรัพยากรธรรมชาติ, องค์กรบริหารส่วนตำบล, จังหวัดนราธิวาส

Abstract

The main objectives of this study were to study (1) administrative conditions and problems (2) development guidelines of administration, (3) strategy of natural resource administration of sub district administrative organizations in Nakornrajchasema province according to the sufficiency economy philosophy. The methodology of this study was formed research design as a mixed methods research, concentrating on quantitative research as principal means and

supported by qualitative research. The quantitative research was survey research collecting a large amount of field data with questionnaires which passed pre-test or try out of validity check at level of 0.79 and reliability check at level of 0.72. The population was all people residing in areas of the 12-sub district administrative organizations and all personnel operating in the 12-sub district administrative organizations in Kornburi district of Nakornrajchasema province. The sampling size of 1,011 was divided into 397 people, calculated by Taro Yamane formula, and 614 personnel drawing from all the population. Field data collection was operated by researcher and 6 assistants, from November 15 to December 14, 2015. A total of 988 completed sets of questionnaires which equaled to 97.72 % of the 1,011 total samples were returned. Data analysis was performed in contingency table with descriptive approach. Descriptive statistics exercised were mean, standard deviation, multiple regression, and Pearson's Correlation Coefficient. For qualitative data, in-depth interviews of 9 experts or key informants were selected by purposive sampling which were conducted by face to face interviews along with structured in-depth interview forms. The results of this research showed the sub district administrative organizations in Nakornrajchasema province should establish and apply the strategy of natural resource administration according to the sufficiency economy philosophy, with 3 aspects, such as guidelines, process, and Key Performance Indicator (KPI) of the natural resource administration.

Keywords: management natural resources, district administrative, Office in Nakhon Ratchasima

บทนำ

การปักครองท้องถิ่น เป็นการปักครองที่มีรัฐบาลมอบอำนาจให้ประชาชนในท้องถิ่นได้ท้องถิ่นหนึ่งจัดการปักครองและดำเนินการกันเองเพื่อบำดความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นของตน การบริหารงานท้องถิ่นมีการจัดองค์การเมืองที่ซึ่งประชาชนเลือกตั้งขึ้นมาทั้งหมด หรือบางส่วน โดยองค์กรปักครองท้องถิ่นทั้งหลายมีความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปักครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลังและมีอำนาจหน้าที่ของตน สำหรับจังหวัดครราชสีมา ในอำเภอกรุงบุรี มีองค์กรปักครองส่วนท้องถิ่น โดยเฉพาะองค์กรบริหารส่วนตำบล (อบต.) 12 แห่ง ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ทำการศึกษาในครั้งนี้ ได้เริ่มปฏิบัติภาระมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องจัดตั้งองค์กรบริหารส่วนตำบล

องค์กรบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานการปักครองส่วนท้องถิ่นที่มีขนาดเล็กที่สุด มีฐานะเป็นนิตบุคคล และเป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่น จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสภาร่างแบบและองค์กรบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 มีอำนาจหน้าที่ที่ครอบคลุมการบริหาร

จัดการเพื่อส่งเสริมทรัพยากรธรรมชาติทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม สามารถดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ได้ตามกฎหมาย โดยองค์กรบริหารส่วนตำบลมีความสำคัญต่อชุมชนในลักษณะที่เป็นองค์กรพื้นฐานของท้องถิ่นที่ใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุดเป็นกลไกหรือหน่วยงานของรัฐที่สำคัญต่อการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในระดับตำบล จึงทำให้ทราบและเข้าใจปัญหา และความต้องการของประชาชน รวมทั้งแนวทางแก้ไขปัญหา หรือแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

สำนักงานจังหวัดครราชสีมา (Nakhon Ratchasima Administrative Office, 2015) ทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะป่าไม้ในอำเภอกรุงบุรี จังหวัดครราชสีมา ในเขตองค์กรบริหารส่วนตำบล 12 แห่ง ได้ถูกทำลาย จากผลการศึกษาพบว่า องค์กรบริหารส่วนตำบล 12 แห่งในอำเภอกรุงบุรี จังหวัดครราชสีมา ได้ประสบกับปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าอย่างมาก ส่วนใหญ่จะเป็นการ

กระทำของกลุ่มนayeทุนที่ต้องการนำพันธุ์ไม้ที่หาได้ยากไปจำหน่ายและส่งออกประกอบเศรษฐกิจทั้งบางกรณี ยังพบว่า มีเจ้าหน้าที่ของรัฐบ้างส่วนให้ความร่วมมือด้วยจึงทำให้ยากต่อการปราบปราม เช่นนี้ ทำให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อความสมดุลทางธรรมชาติ และวิถีชีวิตของประชาชนโดยเฉพาะชาวเมืองตระกร ชาวไร่ ชาวนา ไม่ว่าจะเป็นปัญหาน้ำท่วม น้ำป่าไหลหลาก ฝนแล้ง ฝนไม่ตกตามฤดูกาล เป็นต้น การบุกรุกพื้นที่ป่าในหลายพื้นที่ยังเป็นเงื่อนไขของความขัดแย้งในสังคมระหว่างกลุ่มผู้บุกรุก และเจ้าหน้าที่ของรัฐอยู่ตลอดเวลาอีกด้วย ปัญหายังคงดำเนินต่อไปจนกว่าจะรุนแรงมากขึ้น

ด้วยความสำคัญนี้ทำให้ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาในประเด็นเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยคาดหวังว่าผลของการศึกษาจะเป็นประโยชน์ทั้งในทางวิชาการ ประโยชน์ในการนำไปปฏิบัติ ประโยชน์ต่อประชาชนและประเทศชาติ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

2. ศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ

3. ศึกษาอุทยศาสตร์ของแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และอุทยศาสตร์

2. แนวคิดเกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

3. แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า балานซ์ สกอร์การ์ด (Balanced Scorecard)

4. ความเป็นมา โครงสร้าง และอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาส

จากการศึกษาความหมายของ คำว่า การบริหารจัดการ ผู้ศึกษาจึงได้นำมาสรุปเป็นความหมายของ การบริหารจัดการ หมายถึง การบริหารงานในหน่วยงานของภาครัฐเพื่อให้กระบวนการดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ การบริหารและการบริหารจัดการ มีแนวคิดมาจากธรรมชาติของมนุษย์ที่เป็นสัตว์สังคมซึ่งจะต้องอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม โดยจะต้องมีผู้นำกลุ่มและมีแนวทางหรือวิธีการควบคุมดูแลกันภายในกลุ่มเพื่อให้เกิดความสุขและความสงบเรียบร้อย ซึ่งอาจเรียกว่า ผู้บริหารและการบริหาร ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ทุกคำที่ก่อ来源มาในภาษาไทย ล้วนหมายถึง (1) การดำเนินงาน การปฏิบัติงาน แนวทาง วิธีการ หรือมรรค วิธีใดๆ (2) ที่หน่วยงานของรัฐ และ/หรือ เจ้าหน้าที่ของรัฐนำมาใช้ในการบริหารราชการหรือปฏิบัติงาน (3) ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ (4) เพื่อนำไปสู่จุดหมายปลายทาง หรือการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าเดิม ส่วนคำว่า ทรัพยากรธรรมชาติ ผู้ศึกษาได้นำมาสรุปเป็นความหมายของ ทรัพยากรธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่ปรากฏอยู่ตามธรรมชาติหรือสิ่งที่ขึ้นเอง อำนวยประโยชน์แก่มนุษย์ และธรรมชาติด้วยกันเอง และจากการศึกษาแนวคิดหรือความหมายของคำว่า อุทยศาสตร์ ผู้ศึกษาได้นำมาสรุปเป็นความหมายของ อุทยศาสตร์ หมายถึง แนวทางการพัฒนาเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ย่างใดอย่างหนึ่ง

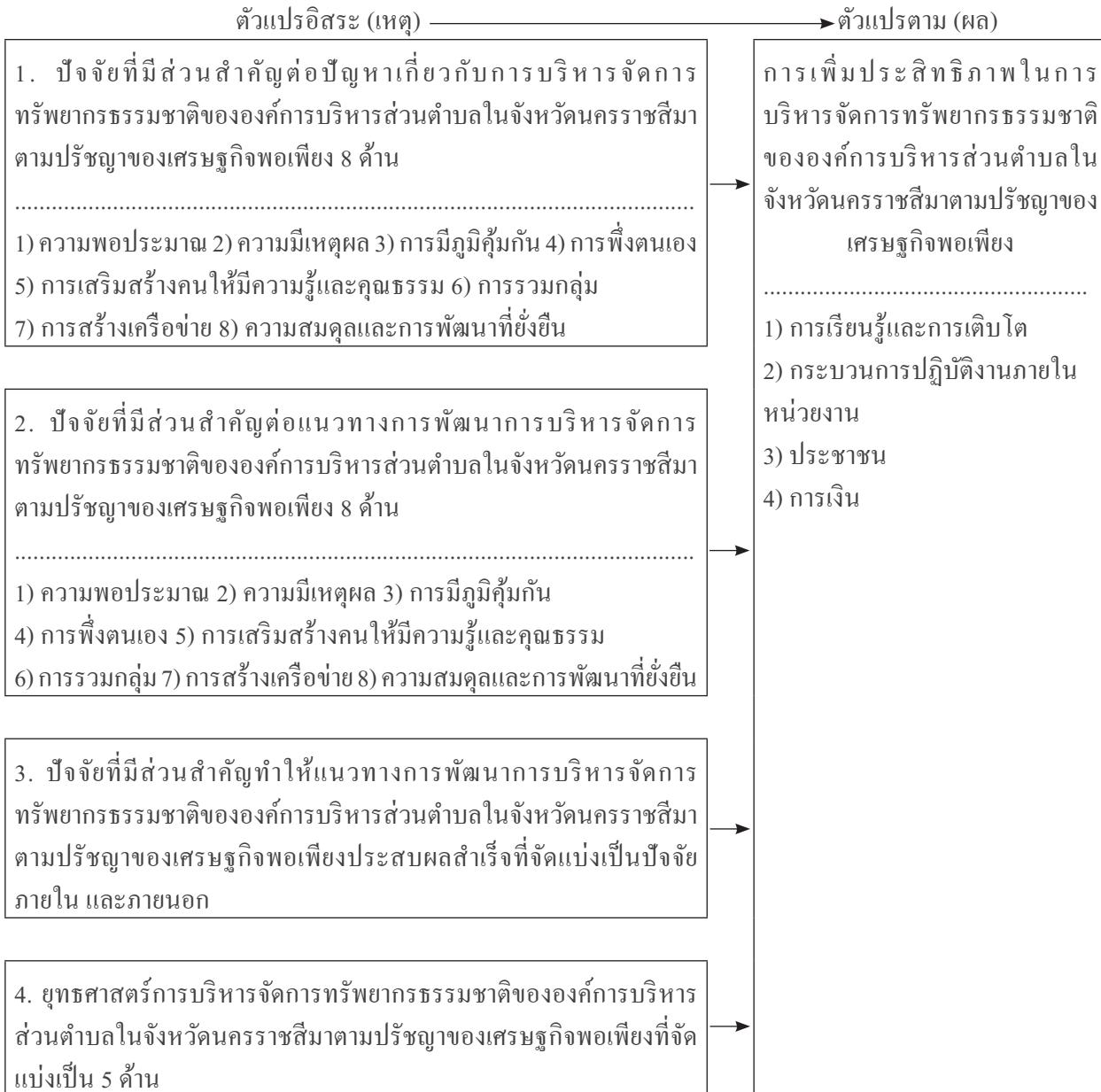
จากการบททวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง หรือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง พนวณว่า นักวิชาการได้ให้ความหมายและกำหนดปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการไว้แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการเลือกหรือกำหนดค่าว่าปัจจัยใดบ้าง ที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ผู้ศึกษาได้นำความหมายของ วิรช วิรชันภิวารรณ มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดความหมายของปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยหมายถึง ปัจจัย หรือสิ่งที่มีส่วนสำคัญต่อปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

จากการศึกษาปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า Balanced Scorecard พบว่า ความหมายและกำหนดปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ไว้แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการเลือกหรือกำหนดค่าว่าปัจจัยใดบ้างที่มีส่วนสำคัญต่อการบริหารจัดการ ผู้ศึกษาได้นำประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า Balanced Scorecard ของ วิรัช วิรุชนิภาวรรณ (Wiruchnipawan, 2009) มาใช้เป็นแนวทางในการกำหนดความหมายของกรอบแนวคิด Balanced Scorecard ซึ่งเป็นกรอบแนวคิดการวิจัยส่วนที่เป็นตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาระนี้ โดยหมายถึง ปัจจัย หรือสิ่งที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติ ขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดครรภสีมาที่เรียกว่า บัลล้านด์ สกอร์การ์ด

สุชาดา ใจรุ่งเรือง (Chairungroung, 2007), แสงชัย วสุณธรา และ สมาน งามสนิท (Wasunthara & Ngamsanit, 2016) ได้เสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ไว้ว่า ผู้บริหารส่วนท้องถิ่น ต้องประชาสัมพันธ์และชี้แจงเรื่องการบริหารจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้แก่ประชาชน

กรอบแนวคิดการวิจัย

กรอบแนวคิดการวิจัย ประกอบด้วยกรอบแนวคิดส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระ และกรอบแนวคิดส่วนที่เป็นตัวแปรตาม โดยกรอบแนวคิดส่วนที่เป็นตัวแปรอิสระแบ่งเป็น 4 ส่วน ที่สอดคล้องกับตัวแปรประสิทธิภาพ 4 ข้อ ดังนี้ (1) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการ (2) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติตามองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดครรภสีมาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (3) ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติตามองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดครรภสีมาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ (4) ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติตามองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดครรภสีมาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่จัดแบ่งเป็น 5 ด้าน ส่วนตัวแปรตาม หรือเป็นผล (effect) คือ การเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติตามองค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดครรภสีมาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงหรือ ปัจจัยที่มีส่วนสำคัญต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า Balanced Scorecard 4 ด้าน (Wiruchnipawan, 2013; Daychanarin, 2013) ตามกรอบแนวคิด ดังภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน ซึ่งเน้น (1) การวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจเป็นหลัก พร้อมกับใช้ (2) การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อนำข้อมูลมาเสริมและเทียบเคียงกับการวิจัยเชิงปริมาณ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ จำนวนประชาชนและบุคลากร เป้าหมายทั้งหมดในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบล 12 แห่งในอำเภอครุฑี จังหวัดนราธิวาส แบ่งเป็น 2

ประเภท ได้แก่ ประเภทที่หนึ่ง ประชาชนทั้งหมดในเขตพื้นที่องค์กรบริหารส่วนตำบล 12 แห่งในอำเภอครุฑี จังหวัดนราธิวาส รวมทั้งสิ้น 76,956 คน และประเภทที่สอง บุคลากรทั้งหมดที่ปฏิบัติงานในองค์กรบริหารส่วนตำบล 12 แห่งในอำเภอครุฑี จังหวัดนราธิวาส รวมทั้งสิ้น 623 คน (รวมทั้งข้าราชการการเมือง และข้าราชการประจำ) (Thailand Local Administration Network, 2015)

กลุ่มตัวอย่าง คือ จำนวนประชาชนและบุคลากรที่ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2 ประเภท เช่นเดียวกัน ได้แก่ ประเภทที่หนึ่ง ประชาชนในเขตพื้นที่ขององค์กรบริหาร

ส่วนตำบล 12 แห่งในอำเภอครบรู๊ฟ จังหวัดนราธิวาสีมาดังกล่าว จำนวน 397 ชีวี ได้มาจากการคำนวณโดยใช้สูตรของการหาจำนวนกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามานะ (Taro Yamane, 1967) ที่ระดับความคาดเคลื่อน 5% และประเภทที่สอง บุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล 12 แห่งในอำเภอครบรู๊ฟ จังหวัดนราธิวาสีมาดังกล่าว จำนวน 623 คน เป็นการนำประชากรที่เป็นบุคลากรทั้งหมดดังกล่าว มาเป็นกลุ่มตัวอย่างรวม 623 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ประเภททั้งหมด ($397+623=$) 1,020 คน

ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพได้ เป็นการสัมภาษณ์แบบลึกเจาะพื้นที่เชี่ยวชาญ (in-depth interview of experts) หรือผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) จำนวน 9 คน ซึ่งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอครบรู๊ฟ จังหวัดนราธิวาสีมา จำนวน 9 แห่ง ซึ่งใช้เป็นข้อมูลเสริมการวิจัยเชิงปริมาณ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามซึ่งผ่านการทดสอบ (pre-test หรือ try out) จำนวน 50 ชุด เพื่อหาค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามหรือค่า cronbach ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.72 และก่อนหน้านี้นั้น ได้มีการทดสอบหาค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถาม ซึ่งเป็นการทดสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงตามเนื้อหา หรือค่าความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับตัวบัญชีประส่งค์การวิจัย (Index of Item Objective Congruence--IOC) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน

การวิจัยเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถาม (questionnaire) แบบมาตราประเมินค่า หรือมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 3 ระดับ ได้แก่ มาก ปานกลาง น้อย ตามแบบของ Likert (1961) เป็นเครื่องมือ และที่ผ่านการทดสอบมีค่าความเชื่อถือได้ของแบบสอบถามที่ระดับ 0.72 และการวิจัยเชิงคุณภาพ เป็นการสัมภาษณ์เชิงลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือสำหรับการวิจัย

การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลทุกภูมิจากการค้นคว้าข้อมูลจากตำรา

หนังสือ รายงานผลการวิจัย สติติ ตัวเลข และเอกสารต่างๆ ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศรวมตลอดถึงข้อมูลที่ได้จากอินเทอร์เน็ต (internet) เก็บรวบรวมแบบสอบถามกลับคืนมาได้จำนวน 988 ชุด คิดเป็นร้อยละ 97.72 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 1,011 คน ระยะเวลาที่ใช้คือ กันยายน 2558 ถึง พฤษภาคม 2559

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

เป็นการวิเคราะห์แสดงผลการศึกษาในรูปของตาราง ประกอบกับการใช้รูปแบบของการวิเคราะห์เชิงพรรณนา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจะใช้สถิติที่สอดคล้องกับตัวบัญชีประส่งค์ของการวิจัย ดังนี้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าการถดถอยพหุคุณ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัย

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถาม ปรากฏว่า (1) ในเรื่องเพศพบว่า กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นหญิง (2) ในเรื่องระดับการศึกษา พบร่วมกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และ (3) ในเรื่องประเภท พบร่วมกับกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นบุคลากรที่ปฏิบัติงานในองค์การบริหารส่วนตำบล

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อสภาพปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน พบร่วมกับ (1) ปัญหาด้านความพอประมาณ ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลใช้งบประมาณในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องในการปฏิบัติงานป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลายอย่างไม่เหมาะสม เช่น ใช้งบประมาณน้อยเกินไป (2) ปัญหาเกี่ยวกับด้านความมีเหตุผล ตัวอย่างข้อคำถาม เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติงานป้องกันป่าไม้ให้ถูกทำลายอย่างไม่เหมาะสม กับสภาพพื้นที่ หรืออย่างไม่สมเหตุสมผล เช่น การห้ามประชาชนเข้าไปในป่าโดยเด็ดขาด ซึ่งทำให้ประชาชน

เดือดร้อนและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ

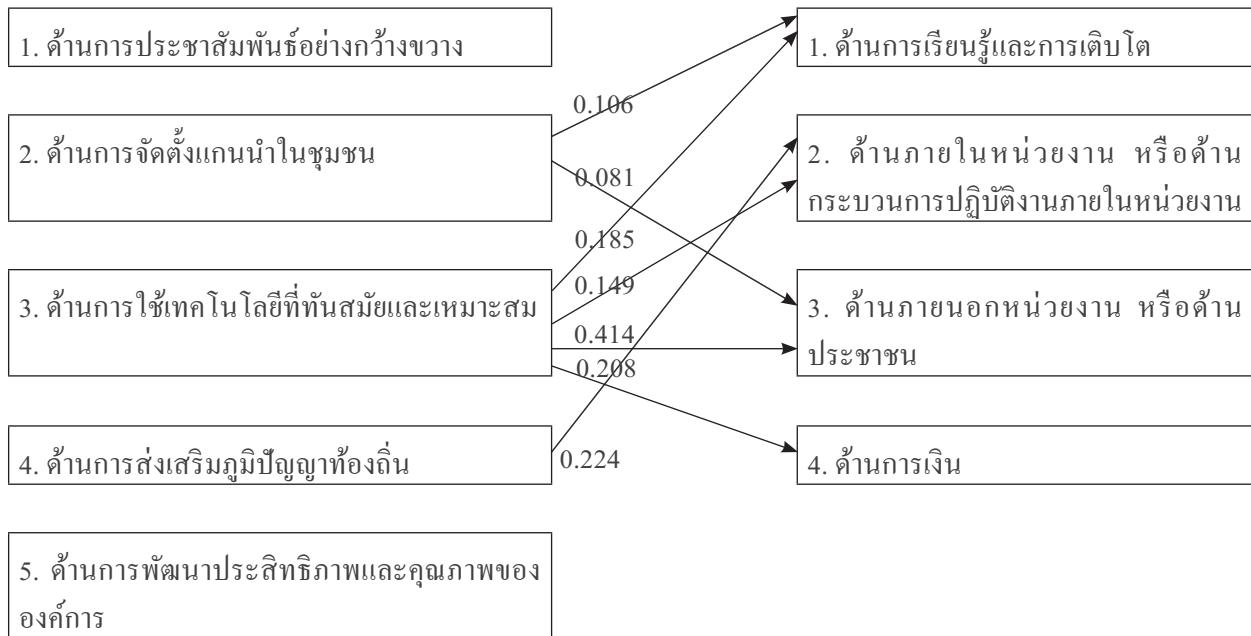
สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน คือ (1) แนวค้านการสร้างเครื่อข่าย ตัวอย่าง เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลควรミニโภบาย และแผนงานที่ชัดเจนในการสร้างเครื่อข่ายภายในและภายนอกชุมชนเพื่อร่วมมือกันป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลาย (2) แนวค้านการพึ่งพาตนเอง ตัวอย่าง เช่น องค์กรบริหารส่วนตำบลควรรับผิดชอบโดยตรงในการปฏิบัติงานป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลายโดยไม่น่าယรี่ยงความรับผิดชอบไปให้ประชาชน

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า บาลานซ์ สกอร์การ์ด 4 ด้าน (ตัวแปรตาม) ปรากฏว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ทั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำเสนอประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า บลัลล้านด์ สกอร์การ์ด 4 ด้าน เรียงตามลำดับ ค่าเฉลี่ยรวมของแต่ละด้าน มากจากน้อย ได้แก่ ด้าน (1) ภายในหน่วยงาน หรือด้านกระบวนการ การปฏิบัติงานภายในหน่วยงาน (2) ภายนอกหน่วยงาน หรือด้านประชาชน (3) การเรียนรู้และการเติบโต และ (4) การเงิน

สรุปผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่ออุปสรรคการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน เป็นการสรุปผลของการนำข้อมูลมาหาค่าการทดสอบพหุคุณ (multiple regression) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's correlation coefficient) ทั้งนี้ ได้มาจากการวิเคราะห์หรือพิสูจน์การส่งผล หรืออิทธิพลของตัวแปรอิสระต่อตัวแปรตาม กล่าวคือ เป็นการวิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างต่อการส่งผล หรืออิทธิพลของ (1) อุปสรรคการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน (ตัวแปรอิสระ) (2) ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า บาลานซ์ สกอร์การ์ด 4 ด้าน (ตัวแปรตาม) ทั้งนี้ เพื่อนำไปสู่การเสนออุปสรรคการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 3 ด้าน มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า บาลานซ์ สกอร์การ์ด เมื่อนำมาจัดตามลำดับความสำคัญได้ 3 ด้าน (ตัวแปรอิสระ) ดังนี้ คือ (1) ด้านการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม (2) ด้านการจัดตั้งแกนนำในชุมชน และ (3) ด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท่องเที่ยว สรุปได้ดังภาพ 2

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการ
ทรัพยากรัฐธรรมชาติของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัด
นครราชสีมาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
5 ด้าน

ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่
เรียกว่า บัลลังก์ สกอร์การด

ภาค 2 ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมาตาม
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

ผลการวิจัย

ผลจากการสำรวจภูมิปัญญาท้องถิ่น
จำนวน 9 คน ปรากฏว่า

1. ผู้เชี่ยวชาญ หรือผู้ให้ข้อมูลหลักทั้ง 9 คน เห็น
ด้วยว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรมีนโยบาย และแผน
งานที่ชัดเจนในการสร้างเครือข่ายภายในและภายนอก
ชุมชนเพื่อร่วมมือกันป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลาย

2. ผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นไปในทิศทางเดียวกัน
ต่อ yuothsasthrstrr การบริหารจัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติของ
องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมาตาม
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ว่า ยุทธศาสตร์การบริหาร
จัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนครราชสีมาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
3 ด้าน ควรเรียงตามลำดับความสำคัญจากมากไปน้อย
ดังนี้ (1) ด้านการจัดตั้งแกนนำในชุมชน (2) ด้านการใช้
เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม และ (3) ด้านการส่ง

เสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น

การอภิปรายผล

1. จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยใน
ระดับปานกลางต่อภาพรวมปัญหาเกี่ยวกับการบริหาร
จัดการทรัพยากรัฐธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดนครราชสีมาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
8 ด้าน แม้ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลได้ดำเนินการ
(1) ปฏิบัติงานป้องกันป่าไม้ให้ถูกทำลายไปในทิศทางที่
สอดคล้องกับความต้องการของประชาชน (2) ปฏิบัติงาน
ป้องกันป่าไม้ให้ถูกทำลายอยู่บนพื้นฐานของการพึ่งพา
ตนเองเป็นอย่างเดียวแล้วก็ตาม แต่ในเวลาเดียวกัน องค์การ
บริหารส่วนตำบล (1) ปฏิบัติงานป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูก
ทำลายโดยไม่ได้ให้ความรู้ประชาชนในเรื่องการป้องกัน
และรักษาป่าไม้ รวมทั้งเรื่องการปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีใน

การป้องกันและรักษาป้าไม้ และ (2) ปฏิบัติงานป้องกันป้าไม้ให้ถูกทำลายอย่างไม่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ หรืออย่างไม่สมเหตุสมผล เช่น การห้ามประชาชนเข้าไปในป่าโดยเด็ดขาด ซึ่งทำให้ประชาชนเดือดร้อนและประชาชนไม่ให้ความร่วมมือ เมื่อเป็นเช่นนี้ จึงทำให้กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางแทนที่จะเห็นด้วยในระดับมากหรือในระดับน้อยดังกล่าว

2. การอภิปรายผลแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสมานั้น มีปัญหาในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 8 ด้าน และเนื่องจากปัญหาแต่ละด้าน มีหลายปัญหา ขึ้นอยู่กับมุมมองของแต่ละคน เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงแบ่งเป็น (1) องค์กรบริหารส่วนตำบลปฎิบัติงานป้องกันป้าไม้ให้ถูกทำลายโดยไม่ได้ยึดหลักการรวมกลุ่ม เช่น ไม่ได้ประชาสัมพันธ์หรือแนะนำประชาชนให้ใช้พลังกลุ่มเพื่อร่วมมือกันป้องกันป้าไม้ไม่ให้ถูกทำลาย และ (2) องค์กรบริหารส่วนตำบลนับถ่ายเมืองความรับผิดชอบเรื่องการปฏิบัติงานป้องกันป้าไม้ให้ถูกทำลายไปให้กับประชาชน

3. จากการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลาง ต่อปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จที่จัดแบ่งเป็นปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก นั้นคือได้เห็นถึงการที่ผู้บริหารขององค์กรบริหารส่วนตำบลมีภาวะความเป็นผู้นำสูง เช่น กล้าวิเริ่ม กล้าคิด และกล้าตัดสินใจเพื่อสรุปรวมในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

4. จากผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยในระดับปานกลางในภาพรวมประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า นalaan ศ กอ ร ก า ร ด 4 ด้านนั้น ผู้ศึกษามีความเห็นว่า (1) องค์กรบริหารส่วนตำบลบริหารจัดการทรัพยากรป้าไม้ในเรื่องการป้องกันป้าไม้ให้ถูก

ทำลายไปในทิศทางเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม และ (2) องค์กรบริหารส่วนตำบลมีการประชาสัมพันธ์ หรือชี้แจงให้ประชาชนได้ทราบและเข้าใจอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องการปฏิบัติงานป้องกันป้าไม้ไม่ให้ถูกทำลาย แล้วก็ตาม แต่ในเวลาเดียวกัน (1) บุคลากรขององค์กรบริหารส่วนตำบลยังขาดการพัฒนาตนเองโดยศึกษาทำความรู้เพิ่มเติม รวมทั้งมีทักษณ์คิดเพื่อส่วนรวมเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องการปฏิบัติงานป้องกันป้าไม้ไม่ให้ถูกทำลาย และ (2) องค์กรบริหารส่วนตำบลยังมีศักยภาพในการหารายได้ หรือแหล่งรายได้เพื่อนำมาสนับสนุนการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องการป้องกันป้าไม้ไม่ให้ถูกทำลายไม่เพียงพอ

5. จากผลการวิเคราะห์ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน ที่มีอิทธิพลต่อที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า นalaan ศ กอ ร ก า ร ด พน ว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 5 ด้าน มีเพียง 3 ด้าน ที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่เรียกว่า นalaan ศ กอ ร ก า ร ด ได้แก่ ด้าน (1) การจัดตั้งแกนนำในชุมชน (2) การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสม และ (3) การส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นและเที่ยงเคียง ได้กับผลการวิจัยของ กันเกรรัล กรรยา (Kansa, 2007) ที่วิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงกับคุณภาพชีวิตประชาชนตำบล กอกกุง อำเภอเมืองสงวน จังหวัดร้อยเอ็ด พน ว่า การดำเนินชีวิตแบบเศรษฐกิจพอเพียงที่จำแนกออกได้ 5 ด้าน เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาส

6. จากผลการสัมภาษณ์แนวลึกเฉพาะผู้เชี่ยวชาญจำนวน 9 คนต่อแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 9 คน เห็นด้วยว่า องค์กรบริหารส่วนตำบลควรมีนโยบาย และแผนงานที่ชัดเจนในการสร้าง

เครื่องข่ายภายในและภายนอกชุมชนเพื่อร่วมมือกันป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลาย

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงด้านความสมดุลและการพัฒนาที่ยั่งยืน องค์การบริหารส่วนตำบลควรปฏิบัติตามป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลายโดยคำนึงถึงเรื่องเศรษฐกิจ สังคม และคุณภาพชีวิตของประชาชนและผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรจ้างผู้เชี่ยวชาญมาอบรมเพื่อการพัฒนานบุคลากรในการปฏิบัติตามป้องกันป่าไม้ให้ถูกทำลายที่ครอบคลุมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม คุณภาพชีวิต และสิ่งแวดล้อม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับปัจจัยที่มีส่วนสำคัญทำให้แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบผลสำเร็จ ผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสทราบวิธีการจัดการทรัพยากรป่าไม้ในเรื่องการป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลายไปในทิศทางเพื่อผลประโยชน์ของส่วนรวม และผู้บริหารขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาส้มีการประสานงานกับหน่วยงานอื่น เช่น อำเภอ อย่างชัดเจนเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติในเรื่องการปฏิบัติงานป้องกันป่าไม้ไม่ให้ถูกทำลาย

3. ข้อเสนอแนะจากยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติขององค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสีมาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ข้อเสนอแนะ ขอเสนอแนะให้องค์การบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนราธิวาสีมาได้ให้ความสำคัญกับการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมมาเป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ด้านการจัดตั้งแกนนำในชุมชน และสุดท้าย คือ ด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในเชิงเบรี่ยนเที่ยบ เช่น วิจัยการบริหาร
จัดการทรัพยากรธรรมชาติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในองค์การบริหารส่วนตำบลอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน เป็นต้น

2. การวิจัยโดยใช้แนวคิดอื่นสำหรับการศึกษา
วิเคราะห์ยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการ เช่น การบริหาร
จัดการตามแนวทางคุณธรรม การบริหารจัดการตาม
แนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี เป็นต้น

3. การวิจัยแบบเจาะลึก โดยศึกษาเฉพาะ
ยุทธศาสตร์ด้านใดด้านหนึ่ง ซึ่งในการศึกษาระดับนี้ พบ
ว่า ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติของ
องค์กรบริหารส่วนตำบลในจังหวัดนครราชสีมาตาม
ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการใช้เทคโนโลยีที่
ทันสมัยและเหมาะสม เป็นด้านที่มีอิทธิพลที่สุด จึงควร
ศึกษาแบบเจาะลึก เนื่องด้วย

References

- Chairungroung, S. (2007). *Management of natural resources and environment of Tambon Administration Organization in Ratchaburi province*. Master of Liberal Arts Thesis, Muban Chombueng Rajabhat University. (in Thai)

Daycharin, P. (2014). *Balanced Scorecard deep knowledge in practice*. Bangkok: Chulalongkorn University. (in Thai)

Kansa, K. (2007). *Relationship between personal characteristics self-sufficiency economy living and people's quality of life in Tambon Kokkung Muang Suang district Roi Et province*. Master of Public Administration Thesis, Sukhothai Thammathirat University. (in Thai)

Likert, A. R. (1961). *New patterns of management*. New York: McGraw-Hill.

Nakhon Ratchasima Administrative Office. (2015). *Nakhon Ratchasima biography*. Retrieved from <http://www.nakhonratchasima.go.th/nakhonrat/> (in Thai)

Thailand Local Administration Network. (2015). *Nakhon Ratchasima Subdistrict Administrative Organization*. Retrieved from www.thaitambon.com/tambon/ttambon. (in Thai)

Wasunthara, S., & Ngamsanit, S. (2016). Sea environmental sustainable management in Krabi according to the sufficiency economy philosophy. *EAU Heritage Journal Social Science and Humanities*, 6(2), 281-294. (in Thai)

Wiruchnipawan, W. (2009). *Principles and techniques for writing a thesis and research reports*. Bangkok: Fourpress. (in Thai)

Wiruchnipawan, W. (2013). *Management of state agencies: A comparative analysis of the indicators*. Bangkok: Fourpress. (in Thai)

Yamane. (1967). *Taro statistic: An introductory analysis*. New York: Harper & Row..

